

Jalostuksella kilpailukykyä Suomen sikatalouteen

Kyösti Pietola ja Jarkko Niemi
MTT taloustutkimus

Sisältö:

1. Pysyviä tuottavuusparannuksia
2. Rakennejärjestelyt: eläinainees on strateginen omaisuus
3. Monopolistinen markkina
4. Lopuksi: Kilpailun luonne?

5.6.2007

1

1. Tuottavuuskasvu ratkaisee kilpailukyvyn

Kansantalous – toimiala – yritys

=> Eläinjalostus keskeistä koska saa aikaan pysyviä tuottavuusparannuksia

- Lihakilo yhä pienemmällä määrällä valkuaista, energiaa jne.
- Lihan laatu ja arvo paranee

- Vuoden jalostuspanostuksen arvo
päiväkasvu: +12g ; lihaprosentti +0,3%

=> 4 euroa/sikapaikka pysyvästi lisää vuodessa
=> 6 %:n korolla pääomitettuna noin 60 euroa/sikapaikka

Jos 670.000 sikapaikkaa
=> 40-50 miljoonaa euroa

=> Hyvää liiketoimintaa kansantaloudelle
Julkishyödykkeen ongelma: kustannukset jalostajille ja hyödyt kuluttajille
=> julkinen rahoitus eräs ratkaisu

5.6.2007

2

Maatalouden tuottavuuskasvulukuja 1980-2000

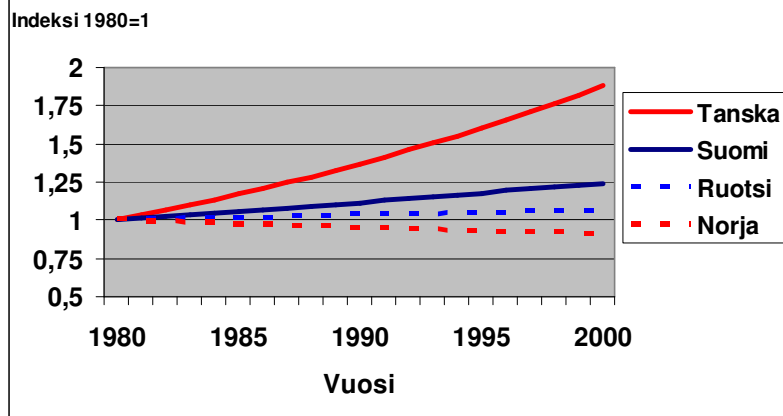
	Tuottavuuskasvu % vuodessa	Verrattuna Suomeen 20 vuodessa yht. %
Tanska	3.2	+ 50
Suomi	1.1	-
Norja	-0.5	- 27
Ruotsi	0.3	- 15
93 maata keskim.	1.1	+/- 0

Estimoitu FAO:n tilastoista

5.6.2007

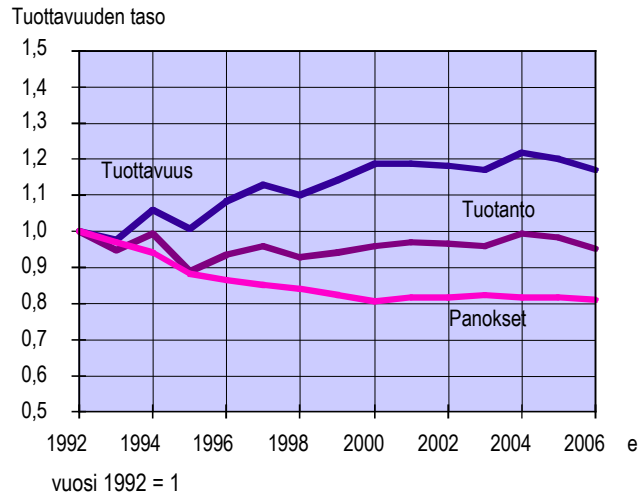
3

Maatalouden tuottavuuskasvu

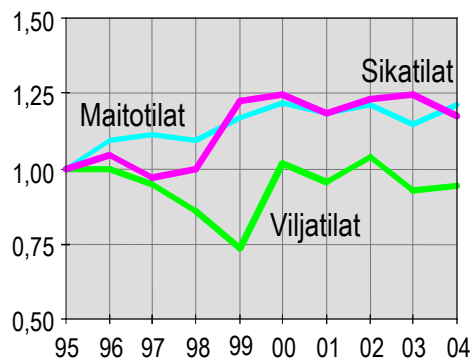

Estimoitu FAO:n tilastoista

Tuottavuus, tuotannon määrä ja panosten käyttö Suomen maataloudessa vuosina 1992–2006

Tuottavuuskehitys eri tuotantosuosunnissa vuosina 1995–2004

2. Rakennejärjestelyt

Yrityskoko kasvaa sekä maataloudessa että teollisuudessa
 ”välttämätön mutta ei riittävä ehto”

Yrityksellä kaksi tavoitetta

1. Tehokkuusedut
2. Vahvempi markkina-asema

<u>Vaikutukset:</u>	<u>Yritys</u>	<u>Kansantalous</u>
1. Tehokkuusedut	+	+
2. Vahvempi markkina-asema	+	-
<hr/>		
Yhteensä	++	?

Kuka pelaa ja kenen pussiin ?
 - toimiiko osuuskuntaohjaus sikaketjussa, kun osakeyhtiön omistajia ei voi diskriminoida

5.6.2007

7

2. Rakennejärjestelyt

Ketjuohjaus lisääntyy
 - keino nostaa kapasiteetin käyttöastetta
 - keino keskittää ketjussa syntyviä korkoja ketjun vahvimpaan osaan

Eläinjalostuksella pysyviä tuottavuusparannuksia

=> Strateginen omaisuus

Kenellä oikeus eläinainekseen sillä valtaa ohjata ketjua ja kerätä korkoa
 (=teknologista etumatkaa)

=> Integroidaan lihaketjuun yhä tiiviimmin

Ennen: "Kaikeille Avoin Linus"

Tulevaisuudessa: "Suljettu Microsoftin Katedraali"

5.6.2007

8

3. Monopolistinen (harvojen toimijoiden) markkina

Luonnollisen monopolin markkina ?

= Yksi yritys voi tuottaa palvelun tehokkaammin kuin kaksi tai useampia

Kilpailu strategisista omaisuuseristä harvoin markkinoilla

- tulokset voivat olla arvaamattomia ja yllättää
- pahimmassa tapauksessa tappiota sekä voittajille että häviäjille

Jalostuksen ydinbisnes kallista ja pitkäjänteistä,
mutta tuotteen jakelu (risteyttäminen) nopeaa ja edullista

=> Kilpailu jalostuksen haltuunotosta strategisena omaisuuseränä tulee olemaan monopolistisella, harvoin markkinalla kovaa

- miten käy panostusten pitkäjänteiseen jalostukseen ?

Kannustin säilyä monopolina >?< potentiaalisen kilpailijan
kannustin investoida duopoliin

5.6.2007

9

4. Lopuksi: Kilpailun luonne ?

- Eläinjalous on pysyvien tuottavuusparannusten ansiosta sikatalouden kilpailukyvyyn ydin

=> Arvokas strateginen omaisuuserä (Strategic Platform)

- Harvoin markkinat

=> Mitä suljettu toimintamalli tuo tullessaan ?

- Kilpailu tulee olemaan äärimmäisen kovaa
- Tulokset voivat olla arvaamattomat ja kaikille haitalliset

=> Ovatko markkinat riittävän tehokkaat rahoittamaan pitkäjänteisen jalostustoiminnan?

5.6.2007

10